

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-lér) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, délután 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 gares, Jugoszláviában 8 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerint.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítésre havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1927 / SZERDA / DECEMBER 7

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, III. ÉVF. / 282 SZÁM

Revolverlövések

és filmszerűen izgalmas körülmények közepette a temesvári sziguranca nemzetközi kasszafurókat tett ártalmatlanná, akik temesvári bankokba is be akartak törni

Timișoara, december 6.

A maga nemében páratlanul izgalmas körülmények között sikerült megakadályozni egy kasszafurást, a tetteseket ártalmatlanná tenni és ezzel bizonyára még számtalan bűnténynek és kasszafurásnak az elejét venni. A temesvári állambiztonsági hivatal tudomást szerzett arról, hogy augusztus hónap óta

két-három jugoszláv katonaszökevény tartózkodik Temesvárott, akik kémlelték a terepet és most hozzá akarnak fogni nagyszabású betörőprogramjuk keresztülviteléhez.

A betörők terve az volt, hogy szombaton éjjel követik el első tettüket és pedig kifurják a gyárvárosi volt Plébánia-szigeten, a városi villanyteleppel szomszédos Kohn Adolf és Fia festéknagykereskedés kasszáját. Erre az éjjeli látogatásra úgy a kasszafurók, mint a sziguranca detektívjei minden előkészületet megtettek.

Szombaton este tíz órakor a temesvári sziguranca részéről Lázár komisszárus, Toma, aki tulajdonképpen felfedte a gazemberek terveit, valamint Frumosu és Gruita detektívek elhelyezkedtek a Kohn-üzlet sötét helyiségében és várakoztak. Halotti csendben egyszerre neszt hallatszott. Izgalmas, szinte filmszerű események következtek. Zsebkendővel letakart kézi villanylámpa fénye világít előre a helyiségben.

A detektívek megkuperodnak rejtékhelyeiken és várnak. A fény után jönnek a tettesek. Az egyik hatalmas zsákot cipel, abban vannak a szerszámok. Elhelyezik a villanylámpát, letörlik izzadtságukat az arcukról, majd hozzálátanak a munkához.

A zsákból egymásután kerülnek elő a szerszámok, először egy hatalmas kasszafuró. Az egyik betörő hozzálát a kasszafuráshoz. A detektívek izgatottan lesik a fejleményeket és várnak. Az egyik detektív azonban türelmetlen és halkán valamit odaszól a társának. A kasszafurók erre hirtelen megállanak munkájukban és kémlelnek. Gyannusnak tűnik előtűk a neszt. Majd az egyik kisvártatva odaszugja:

— Semmi az egész, biztosan macskák járnak erre...

A detektívek azonban már elérték azt az időt a betörők leleplezésére. Toma detektív és a többiek is hirtelen felállnak, négy villanylámpa kísérteties fénye villan elő, négy revolvereső mered a betörőkre:

— Adjátok meg magatokat.

Izgalmas pillanatok. A munkájukban megzavart betörők nem akarnak hinni a szemüknek, mintha földöntúli kísértetek játszanának velük ördögi

Megadjuk magunkat!

Pár pillanat műve most már az egész. Előkerülnek a bilinesek és a banditák, megvasalva már a temesvári sziguranca elszánt négy emberének a kezében vannak. Amíg a Kohn-féle üzletben ez az izgalmas film lejátszódott, addig az utcán az emberekhez is eljutott a revolverlövések zaja és pár pillanat alatt az emberek százai állják körül az üzletet. Jönnek a detektívek a leleplezett kasszafurókkal.

A közönség soraiban hangos moraj zug végig és a felháborodás már majdnem lineselésre ragadtatja a feldühödött tömeget.

Előkerül két egyfogatu koci és a gazembereket beszállítják a belvárosi rendőrprefektúra épületében elhelyezett sziguranca, ahol Popescu sziguranca vezérfelügyelőhelyettes azonnal megkezdi kihallgatásukat.

Kiderül, hogy a banditák augusztus óta vannak Temesvárott. Az egyiket Radulovics Györgynek hívják és a Schlesinger-féle üvegkészítő műhelyben állott alkalmazásban, a másik pedig Stojkovics Milán festősegéd. Néha akadt csak munkája. Mindketten szerb katonaszökevények. A vezér Radulovics, aki Zágrábról, szökött meg, míg a másik az ószerbiai alekszináci helyőrséget találta unalmasnak. Vallomásuk során elmondják, hogy van még egy havmadik társuk is. Ennek tudható be, hogy a kasszafurás nem sikerült. Dühösen jelentik ki Radulovics:

— Gyannus volt nekünk, hogy nem akar bejönni az üzletbe, hanem őri akar állani az utcán. De végre is meg-

játékot.

Az egyik bandita meggondolja magát és vésővel, ami éppen a kezében volt, nekiesik az egyik detektívnek. Ebben a pillanatban, mint adott jelszóra, mindanegy revolver durran.

A detektívek ijesztés céljából a levegőbe sütik fegyvereiket. A gazemberek megdermedten állanak a revolver megtette a hatását. A következő pillanatban a kasszafuró szerszámok a földre hullanak, majd kezek emelkednek a levegőbe és szerb nyelven mondják:

nyugtattott azzal, hogy ő is bejött velünk.

Este hét órakor már elrejtőztünk a városi villanytelepen, amely szomszédos a Kohn-féle üzlettel, majd tíz óra után átmásztuk a villanytelep falát, felfeszítettünk pár ajtót és ablakot és bejutottunk a festékkereskedés irodahelyiségébe, ahol a pénzszekrény állott.

— Ami azután történt, azt már az urak jobban tudják — mutat Radulovics a detektívekre, akik rendőrségi működésük egyik legszebb eredményét érték el.

A kihallgatás különösen arra tereledött, hogy Radulovics és társa előéletéről megtudjon valamit a hatóság. Kiderült, hogy mindketten jártak Bécsben, Budapesten, Olaszországban és hírhedt külföldi kasszafuró bandáknak voltak a tagjai. Számos betörést követtek már el. Majd így folytatja Radulovics:

— Bécsben alkalom volt egyszer betekinthetni a kriminológiai muzeumba és ott feltűntek nekem azok a kasszafuró szerszámok, amelyek annak idején annyira hírhedt és veszedelmessé tették Papacostea Risztics bandáját. Minden egyes darab az emlékezetemben maradt és elhatároztam, hogy adandó alkalommal hasznát veszem. Itt Temesvárott összetalálkoztam Stoikovicsal és azzal a haramiakkal.

Haza nem mehettünk, mert a szökés miatt jól tudtuk, hogy mi vár ránk. Nyomorultul éltünk. Így érlelődött meg a gondolat bennem,

hogy néhány kasszát kellene Temesvárott kifurni és azután a zsákmánnyal tovább állni.

Aradi és temesvári kovácsmesterek-nél megrendeltem az én rajzom és utmutatásom nyomán a szerszámokat. Ezek azok — és rámutat a zsákból előkerülő kasszafuró holmikra. A Kohn-féle üzlet után, mely az első kísérlet akart lenni, néhány hozzáférhetőbb temesvári bank kasszájára került volna a sor.

A sziguranca abban az irányban is megkezdte a nyomozást, vajjon ők követték-e el a Sternberg-féle kasszafurást, ezt azonban a leghatározottabban tagadják. Érdekes, hogy mindkét gonosztevő analfabéta. Vallomásukat ujjlenyomattal hitelesítik aláírás helyett. És míg látszólag bünbánó arecal ott állanak Buciu szigurancafőnök előtt, aki a kihallgatásukat eszközi, az ember nem is gondolná, hogy a két kasszafuró mindenre képes gazember. Amíg ott állnak és igyekeznek őszinte vallomást tenni, addig egy sötét éjnek még sötétebb terve is súlyosbítja lelkiismeretüket.

A két kasszafuró ugyanis a sziguranca fogdának minősített egyik szobájában töltötte az éjszakát. Volt egy fogoly társuk is, ugyancsak egy jugoszláv katonaszökevény, akit ügyének tisztázásáig tart fogva a sziguranca. Ez a harmadik ember egyszerűen a két haramia beszélgetésére lett figyelmes.

A két gazember megállapodott abban, hogy a harmadik foglyot megölik, előbb azonban tü segítséggel kinyitják a béklyó lakatját, majd végeznek az inspekción sziguranca tisztviselővel is, azután pedig az éjben kerekét oldanak.

A jugoszláv katonaszökevény hallotta azt is, hogy előbb megvárják, amíg ő elalszik és akkor megfojtják. Elképzelhető ennek a szerencsétlen embernek a lelki állapota. Egész éjjel nem hunyta le a szemét és a két gonosztevőnek meg kellett elégedni azzal, hogy a tüvel tényleg sikerült kinyitni a béklyó lakatját. Gyilkos terveük nem sikerült. Kihallgatásuk után átadják őket a temesvári ügyészségnek. Addig is a sziguranca tovább folytatja a nyomozást és külföldről igyekszik további adatokat beszerezni előleltükre.

g-d.

Egy újabb
küldemény

Karlsbádi porcellánáru

megérkezett.

Az árak csodálatosan olcsók!
Tekintse meg kirakatainkat!

WOHLSTEIN

Belváros,
Szentgyörgy-tér

Kálváriát járt Braziliától a Bánságig öt család, amely két év előtt hatvanöt másik családdal együtt Besszarábiából kivándorolt és most rettenetes nélkülözések után visszaérkezett

Timișoara, december 6.

Szerettem volna, ha tegnap délelőtt lett volna a józsefvárosi pályaudvar harmadik osztályú várótermében a hírhedt Herzberger Gyula kivándorlási hiéna és megannyi társa, hogy gyönyörködtek volna lelkiismeretlen munkájukban. Talán még az ő kemény szívük is megborzadt volna arra a látványra, ami a szemek elé tárult.

Öt család szorongott ott, összesen negyvenkilenc ember. Azonban ezeknek kétharmada még gyermek. Valamennyien Braziliából érkeztek vissza.

De, jaj, micsoda kálváriát jártak, a míg idáig jutottak és micsoda szenvedések várnak még rájuk, amíg hazaérnek. Otthon pedig a nincsetlenség, a nyomor, a további kilátás vár rájuk. Urom Miklós, Veikszan Miklós, Cioban Stevo, Palkov Miklós, Disli Pál vannak itt családjaikkal. Szinte elképzelhetetlen az a szenvedés, amelyen keresztülmentek. A nyomtatott sorok csak halványan tudják visszaadni sorsukat. Látni kell őket, hallani kell őket, ha csak valamennyire akarunk magunknak fogalmat szerezni mindarról, a min ezek az emberek keresztülmentek.

Urom Miklós magas, nyurga, sovány, beesett arcú férfi, beszél valamennyi helyett. Borszede keveréke a románnak és az oroszoknak, az az idioma, amelyet Besszarábia több határmenti falujában beszélnek.

Két esztendő előtt hajózási ügynökök jelentek meg falvainkban.

Mindenütt azt prédikálták, hogy kár a szegény embernek itt maradni, amikor lehet Amerikába, ahol könnyűszerrel megtud gazdagodni.

Iz is mondták, hogy ha munkákkal ott meglesznek elégedve, akkor ingyen földet és házat kapunk. Addig beszéltek, míg ráálltunk, hogy elmegyünk Braziliába. Az utlevelet és az amerikai vizumot ők szerezték meg nekünk. Mi meg eladtuk kicsi házaikat, földjeinket, állatainkat és butorunkat. Hetven besszarábiai család kelt utra. Már a hajón kellemetlen volt, mert nem kaptunk olyan kosztot, amelyet ígértek. Alig tudtunk jóllakni. És úgy össze voltunk zsúfolva, mintha valami istállóban lettünk volna. Még nagyobb volt azonban a családunk, amikor megérkeztünk Braziliába. A kikötőben farmerek jelentek meg és kivittek minket a fazendákra.

Ott keserves volt a sorsunk. Kora hajnaltól késő estig kellett a kávéföldeken dolgozni. Aztán a hőség kibírhatalan volt. Az élelmiszereket hitelbe vásároltuk a farmertől.

Ezt azért tettük, mert pénzünk nem volt, de ha lett is volna, napi járóföldre nem volt emberi letelepülés és így nem is vásárolhattunk volna máshol. Mikor aztán a hónap végén leszámoltunk, akkor kiderült, hogy semmi követelésünk nincsen, mert a keresetünk mind felmegy az élelmiszerek árára. Keserves egy állapot volt ez. A legtöbben aztán igyekeztek megszökni. Napokon keresztül csavarogtunk a földeken és az erdőben, amíg végre eljutottunk egy városba. Ott a holminkból el kellett egyet-mást adni, hogy annyi pénzünk legyen, amin vasuton Sao-Pauloba utazhassunk. A legtöbben ott nem jutottak közülünk munkához. Ipart nem tanultunk és így nehéz

volt az elhelyezkedés. En magam utcsinálásnál kaptam munkát.

Rettenetesen nyomorogtam és éheztem a családommal együtt, mert feltettem magamban, hogy minden garast félreteszek, hogy összespóroljam a visszautazási költséget. Másfél évi munkába került ez, amíg annyi pénzt összesze tudtam hozni.

A hiányzót pótoltuk meg úgy, hogy minden nélkülözhető holminktól megváltunk. Hetven család közül csak öt család tudott visszaindulni. Hogy azok a többiek mikor tudnak visszajutni és van-e egyáltalán mód arra, hogy visszajuthassanak, azt csak a jó Isten tudja.

A visszavándorlók között vannak asszonyok is, akik gyermekeikkel jöttek haza. Annyi pénz már nem volt, hogy a családfő is eljöhessen volna. Itt ül a földön Budak Vaszilisa asszony. A mellén féléves kislánya. A gyermek odaát született Braziliában. Sirva mondta:

— A férjem hazaküldött. Azt mondta, nem hiszi, hogy még egyszer látjuk egymást az életben. Hazajöttünk, hogy idehaza legyünk, ahol születtünk. Ittazonban most már semmink sincsen. De én hiszem, hogy az uramat még egyszer meglátom.

Nem félek a munkától, dolgozni fogok két ember helyett is, csak hogy összeszerezem a költséget, ami a férjem hazautazására szükséges.

Bogdan Lizaveta és Cazan Elena is a férjük nélkül jöttek haza. Mind-egyikkel egy raj gyermek. Olasz hajó

hozta haza a besszarábiai kivándorlókat és Genuában tette őket partra. Ott aztán tanácstalanul néztek egymásra. Merre? Hová? Semmi pénzük nem volt, vagy ha volt is valami még, az legfeljebb pár napi élelmészre ha elég volt. Letelepítettek hát a kikötő kockáira és várták, hogy történjék velük valami. És történt is. Az olasz hatóságok toloncuton küldték őket Romániába. De olyan előzékenyek voltak a nincstelen emberekkel szemben, hogy külön harmadosztályú kocsit boesátottak a rendelkezésükre, a melyből Temesvárig nem kellett átszállniok. Egy teherkocsit pedig a podgyászunknak adtak. Mert van podgyászunk: a szegény embernek sok értéktelen lán-lomja, rongya, miegymása, amihez azonban göresösen ragaszkodik, mert a szemében ez nagyon. Ládák, zsákok, batyuk tömkelege hever a váróterem padlóján.

Temesvárra megérkezve jelentkeztek Craiciun György rendőrkommiszárúsnál a pályaudvari rendőrségen. Elmondták sorsukat és azt, hogy haza szeretnének jutni.

Craiciun komiszár bement a rendőrprefektura toloncosztályára és ott a hazajött visszavándorló negyvenkilenc besszarábiai részére tömeges toloncutlevelet szerzett.

Tegnap délután indultak haza és még több napi ut áll előttük. Tudják, hogy szülőfalujukba megérkezve, nem lesz, ahová lehajtsák gondterhes fejüket, de szívesen néznek eléje minden újabb nélkülözésnek, mert legalább idehaza vannak. k. e.

Agent provokatórok rendezik a kilengéseket, amelyek diáktüntetésekre vezetnek

Nagyvárad, december 6.

Vasárnap kezdődött Nagyváradon az országos diákkongresszus, amelyen több ezer diák vett részt. Nagyvárad tudósítónk jelentése szerint a kongresszus tegnapi második napja igen izgatott hangulatban folyt le. A hatóságok esendőroztogokat helyeztek el a katolikus kör épületében. Déli tízenkét óra tájban a esendőrok három diákot letartóztattak, akiket bevitttek a katolikus kör épületébe. Erre a diákok összecsoportosultak az épület előtt és az egyik csoport a katolikus kör helyiségeivel szemben levő épületbe hatolt be, ahol a Nagyvárad és a Nagyvárad Estilap szerkesztősége

van. Mindkét magyar újság szerkesztőségét szétrombolták. Hogy előzőleg a három diákot miért tartóztatták le és utóbb miért történt az, hogy lerombolták a két lap szerkesztőségét, a vizsgálat még nem derítette ki. A nagyváradai eseményekről egyébként részleteket nem lehet tudni, mert a telefonvonalak elromlottak.

Azokkal a kilengésekkel kapcsolatosan, amelyek történtek, a Viitoru megjegyzi, hogy nagyon sajnálatos az, ami történt és nincsen elég szó az agent provokatórok, valamint azok megbélyegzésére, akik azon a címen, hogy ők diákok, ekszcesszusokat követnek el.

Meg kell teremteni sürgősen a békét a hivatásos és az önkéntes timisoarai tűzoltók között

Timișoara, december 6.

A városi nagytanács elé Stachler Ádám városi tanácsstag indítványt terjeszt elő, amelynek célja egyrészt a városi költségek leszállítása, másrészt lehetővé tétele annak, hogy a városi költségek leszállítása a városi hivatalos tűzoltóság és az önkéntes tűzoltósági szervezetek között az együttműködés megteremtéséért. Stachler Ádám abból indult ki, hogy a törvény, amely a várost arra kötelezi, hogy hivatásos tűzoltóságot

tartsion fenn, egyben nagy megterhelést is jelent a város részére.

Erre a célra milliókat kellett a költségvetésbe felvenni, ami csak úgy volt lehetséges, hogy más szükséges tételeket vagy egészen töröltek, vagy pedig megszorították.

Amikor azonban a városi tűzoltóság súlyos anyagi áldozatokat kíván a várostól, ugyanakkor itt van az ötven esztendő óta fennálló önkéntes tűzoltótestület, amelynek körülbelül száz teljesen kiképzett és önzetlen ember-szeretéből ingyen dolgozó tagja van.

Eppen azért kívánatos volna, hogy az önkéntes tűzoltóság, amelynek egyben a felszerelése is tökéletes, valamely igazságosan megállapítandó mód mellett bekapcsolódhatnék a városi tűzoltóság munkájába. Ha ez valóra válna, abban az esetben a városi nagytanácsnak lehetővé volna tennie az is, hogy a költségvetésben a hivatásos tűzoltósággal kapcsolatosan jelentős megtakarításokat érjen el.

Stachler Ádám ezt az indítványát írásba foglalva átnyújtotta Georgevici Lucian dr. főpolgármesternek, aki azt a legközelebbi nagytanácsban tárgyalatni fogja.

Kívánatos volna, hogy a hivatásos és önkéntes tűzoltóság közötti torzalkodások végre megszűnjenek és a két testvérintézmény együttes működéséből a közönségre haszon fakadjon.

Uj vezetőség

a kolozsvári Magyar Párt élén

Cluj, december 6.

Kolozsvárról telefonálják: Vasárnap tartotta meg a Magyar Párt kolozsvári tagozata tisztújító közgyűlést, amely alkalommal teljesen új vezetőséget választottak. Örökös díszelnök lett Reményik Károly.

Egyhangulag elnöknek választották Pál Árpád drt, alelnökök lettek András ofszky Dániel, Hexner Béla, Racz Mihály, Szabó József, Török Bálint, és Zagoni István dr. Titkár lett Hantos Gyula. A tagozat ügyészei Barta Ignác dr., és János Gáspár dr. A választás megegyezései lista alapján történt. A központ részéről Incedy Jocksmán Ödön ügyvezető elnök vett részt a közgyűlésen, aki üdvözölte az új tisztikart.

Nyilatkozik

a kormány a politikai helyzetről

Bukarest, december 6.

A kormány tagjai tegnap a pénzügyminiszteriumban minisztertanácsot tartottak, amely alkalommal elkészítették a kormány nyilatkozatát. A kamara szerdai ülésén kerül felolvasásra ez a nyilatkozat, amelyet Bratianu Vintila miniszterelnök fog előterjeszteni. A nyilatkozat kitér a legutóbbi idők összes politikai eseményeire és ismerteti a parlament működésének elveit. Szerdán terjesztik a parlament elé a katonai amnesztia- és az erdélyi deliktumokról szóló törvényjavaslatokat is. Ugyancsak szerdán osztják szét a képviselők között az új költségvetési javaslatot. Tudomásul vette a minisztertanács, hogy Titulescu külügyminiszter Genfba utazik. A külügyminiszter bejegyzésére való tekintettel közvetlen kocsiban teszi meg az utat. Hivatalos értesülés szerint a birtokper minden körülmények között elintézésre kerül a Népszövetségi tanács mostani ülésén. Szerdán újabb minisztertanács lesz a pénzügyminiszteriumban.

Répheretezés gyárl áron RECORD-nál 1078 Külti József-tér 1

DIANA TOSBORSZESZ

Alkalmas karácsonyi ajándéktárgyak!

Nagy választék uri fehérneműekben, készen és mérték szerint. — Női- és férfi bőr- és szövöttkeztük, zsebkendők. — Női flor- és selyem-harisnyák. — Férfi cerna- és sportharisnyák.

Pyjamák és házikabátok. — Utitakarók, Plaidek, Sport- és autósapkák. — Gallérvédők, Sálak, Bokavédők, Nadrágtartók, Sétabotok, Esőernyők.

Nagy választék!

Olcsó árak!

Legnagyobb választék kalapujdonásokban: 300.— leltől, legfin. minőségig Angol- és bécsi pulowerek. férfi és női . . . 500 — " " "

Nyakkendők pazar választékban 50 L-től 700 L-ig

GABRIEL PAPP TIMISOARA, Str. Alba Julia Telefon 1-75. (Hotel Ferdinanddal szemben)

A hadiállapot

megszűnt Lengyelország és Litvánia között

London, december 5.

írlik, hogy a lengyel-titván ügyben mégis sikerül megegyezést létrehozni. Lengyelország és Litvánia közös jegyzőkönyvet írnak alá, amelyben elismerik, hogy közöttük a hadiállapot megszűnt. Lengyelország és a nagyhatalmak már megegyeztek volna, azonban Litvánia egyoldalú nyilatkozat közzétételére készül, amelyben abból le akarja szerezni, hogy a világházi tartományok Lengyelországhoz való csatolását nem ismeri el. Ez ellen szemben a Daily Telegraph arról értesít, hogy Litvánia esetleg mégis hajlandó Vilnát átengedni, mert kilátás van rá, hogy viszonzásul egyéb előjogokat kap. A Népszövetség általános bizottságát fog kinevezni, mely a vitás területeken tárgyalmányozni fogja a kisebbségeket és megkezdik a kérdést.

Figyelmeztetés

amely nem tévesztheti el a hatást

Temesvár, december 6.

A Szalontai Lapokban olvassuk a következő nyilatkozatot: Ez az én hívom fel Bagosi Lajos, Reg. No. 81. sz. lakost, hogy folytonos utcai inzultusokkal hagyjon fel. Öszbecsavarodott feje lágynak benőhetett volna és ha olykor-lykor abból a bizonyos szíverősi öböl többlet használ az elégnél, akkor is rágya meg, amit borgőzös száján kiereszt és egy uriembert ne válasszon ki arra, hogy durva, sértő szavakkal illesse és letegezzen. A megegyezést avval szembe használja, mivel együtt őrizte a disznót. Azok az izléstelen szavak, melyek förtelmes száján kijönnek, nem egy főúrcsai, hanem a „Kigyóséri” lakosok szájából lehet hallani. Ha ilyen modora és ennyi intelligenciája van Bagosi Lajosnak, csak ezekkel a szegény páriákkal társaloghat és ezekkel szemben használhatja az ő álogatott ocsmány szavait, de velem szemben nem! Megértette?

Máthé Lajos.

Nem tudjuk, hogy Bagosi Lajos mennyire van értelmiségi foka, de egészen bizonyos, hogy ezt a klasszikus nyíltságú felszólítást mindenkinél meg kell értenie, ha nem értett be még esetleg egészen a fejéig. Máthé Lajosnak azonban meg kell értenie, hogy ezek után is kételeyei maradnak, mert különben nem kérték volna végzetül, hogy megértette-e Bagosi Lajos. Azt hisszük, megértette.

Nem helyezte szabadlábra

Kovács Ödön dr.-t a törvényszék vádtanácsa

Timișoara, december 6.

Kovács Ödön dr., tekintélyes orvos letartóztatása, melyről megemlékeztünk, általános feltűnést keltett. A letartóztatás ellen Kovács Ödön dr. ügyvédje Bottez Demeter dr. útján a temesvári törvényszékhez mint vádtanácsához felebbezett, amely tegnap délelőtt tárgyalta az ügyet. A tárgyalásra eljött Kovács Ödön dr. sok ismerőse és barátja, akik

a folyosón állva várták a biztosra vett szabadlábrahelyezést. A temesvári kétszáz orvos közül egy sem jelent meg.

Radulescu ügyész a további fogvatartást kérte. Bottez ügyvéd elsősorban formai okból kérte a vizsgálóbíró letartóztatási végzésének a feloldását, mert az nem indokolja — amint azt a törvény meg-

kívánja — a letartóztatást. A továbbiakban kifejtette, hogy Kovács Ödön dr. olyan törvényszakasznál alapján helyezték vád alá, amelyet nyilván tévedésből alkalmaztak, mert azzal, hogy Hubert Mária eljött orvosi rendelőjébe, önmagától megdőlt az a gyanu, hogy akarata ellenére történt volna orvosi beavatkozás. Végül hangoztatta, hogy Kovács bűnössége mellett tényleges bizonyítékok nincsenek. Kovács harminc éve orvos Temesvárott, vagyona van és így szökésétől nem kell tartani.

A törvényszék hosszas tanácskozás után jóváhagyta Kovács letartóztatását elrendelő végzést.

Értesülésünk szerint a védő a bizonyítás elrendelését kéri és több tanu kihallgatásával fogja igazolni Kovács Ödön ártatlanságát.

Hátrakötött kézzel felakasztotta

a feleségét, akinek lábai alá tüzet gyújtott

Beckerek, december 5.

Borzalmas gyilkosság történt néhány hét előtt a jugoszláviai Magyar-szentmihály községben. Kovács Ferenc ottani földműves hosszabb ideje rossz viszonyban élt feleségével, Gyöulai Ágnessel. Az asszony egy reggel holtrezegen alvó férjét konyhakéssel megtámadta és felhastotta vele ura testét. A szurás oly mély volt, hogy a szerencsétlen ember belei kifordultak és azonnal meghalt. A gyilkos asszonyt letartóztatták, akinek kihallgatása alkalmával megdöbbentő adatok kerültek nyilvánosságra. Házasságle valóságos pokol volt. Kovács Ferenc állandóan ivott, feleségét korbáccsal és bottal sűrűn megbántalmazta és szinte szadista örömet talált az asszony feljajdulásában. Megtörtént,

hogy az asszony az elszennvedett kínzások hatása alatt eszméletét is elvesztette. Az embertelen férj még ilyenkor sem ismert kegyelmet és gyakran ájult állapotban is verte az asszonyt. Egy alkalommal pedig hátrakötött kézzel felkötötte és lábai alá tüzet rakott. A lángok borzalmas fájdalmat okoztak az asszonynak, de a férfi vandál mosollyal gyönyörködött neje vergődésében. A szenvedéseknek ez a hosszú láncolata, az embertelen bánásmód keserítette el az asszonyt annyira, hogy amikor férjét ismét holtrezegen találta, felkapta az ágy melletti széken heverő konyhakést és végzett kintzójával. Azután önként jelentkezett a csendőrségnek. Kovács Ágnes hitvesgyilkossági ügyében a napokban lesz a tárgyalás.

Golyót röpített fiatal testébe

egy szerelmes soffőr imádotija ablaka alatt

Timișoara, december 6.

Néméd Imre tizenkilenc esztendősf soffőr hónapok óta udvarolt Egyed Juliska erzsébetvárosi leánynak, akibe halálosan beleszeretett. A leány azonban nem a legszívesebben fogadta Néméd szépbeszédét és pedig leginkább azért, mert

a fiatallembert túlságosan ifjunak tartotta ahhoz, hogy komolyan foglalkozzék vele.

Vasárnap este a Király-utcai Hornicsek-féle vendéglőben nagy táncmulatság volt, amelyre Egyed Juliska is elment az anyja kíséretében. Néméd is ott volt és az est folyamán többször táncolt szíve válsztottjával. Úgy éjfél tájban tánc közben közölte a leánnyal, hogy nem tud nélküle élni és hogy elveszi feleségül. A lány a vallomásra nem adott választ, ellenben nem sokára szólt az anyjának hogy men-

jenek haza. Néméd Imre csak később vette észre a távozást, mire megívott egy pohár bort, fogta a kalapját és elment. Egyenesen a Mühle-féle kertészeti telepre ment, ahol Egyed Juliska anyja alkalmazásban áll és ahol lakása is van. Néméd megállott a lakás ablakai alatt. Odabent az anyát és leányát, akik nemrég feküdtek le, szendergésükből egyszerre hatalmas dördülés riasztotta fel.

Kiugrottak az ágyból, az ablakhoz szaladtak és kint a holdvilágban látták, hogy Néméd a földön hever és a kezében revolvért szorongat.

A telep éjjeli őret azonnal a rendőrségre küldték. A rendőrség megállapította, hogy Néméd mellbe lötte magát. A helyszínre hívott mentők a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy állapota súlyos, de nem reménytelen. Tettének oka szerelmi bánat.

Lakása berendezésénél

vagy renoválásánál ne feledje el a világítótestek kérdését különös figyelem tárgyává tenni. Mi specialisták vagyunk művészi kivitelű **csillárok, fali karok, mennyezeti világítók** stb. gyártásában. Tekintse meg

Strada General Joffre (Török-utca) 9

alatt levő kiállításunkat, ahol gyári áron előnyös fizetési feltételek mellett szolgáljuk ki.

1740

„LUMINA” Első Román Csillár- és Fémáruháza R.-T.

TIMIȘOARA

Telefon 6-15

Zsarolás

vádja kioktatott tanukkal

Timișoara, december 6.

Emlékeztetek még azok a vádak, amelyeket Crucin Horac óbesenyői jegyző ellen emeltek. A jegyzőt azzal gyanúsították, hogy zsarolja a falusi lakosságot. Tíz bolgár földműves volt a feljelentő és az ő panaszuk alapján indult meg az eljárás Crucin ellen. A főtárgyaláson mintegy ötven tanu hallgattak ki, akik közül harmincnolcan a törvényszék előtt beismerték azt, hogy a vallomásukra kioktatták őket. A törvényszék Bottez Demeter dr. védelme után a jegyzőt felmentette az ellene emelt vád alól. Az ügyész azonban felebbezett és tegnap tárgyalta az ügyet a temesvári ítélőtábla. Bottez Demeter védőbeszédében kimutatta, hogy a vád koholt és utalt a kitanított tanuk vallomására. Hangoztatta, hogy a vádaskodás csak kenyérharc volt olyan egyén részéről, aki a jegyzői állást akarta elnyerni. Jonescu táblai főügyész helyettes kifejtette, hogy az ügyész felebbezését nem tartja fent, azt visszavonja és helynyugszik a törvényszék ítéletébe. A tábla erre a felmentő ítéletet helyben hagyta.

Tömörültek

Temesvár magánisztviselői

Temesvár, december 6.

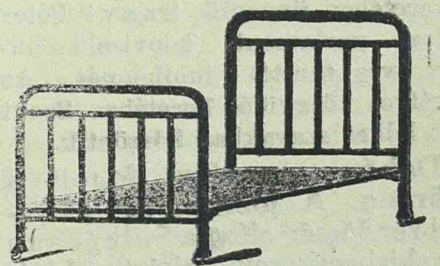
A munkások nagytermében tartották meg a temesvári magánisztviselők alakuló közgyűlésüket. A gyűlésen megjelent nagyszámu tisztviselő élénk érdeklődéssel hallgatta végig a Magánisztviselő és Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége részéről Kand el Ignác szövetségi titkárnak és Faragó Imre szövetségi kiküldöttnek a tisztviselők szervezkedéséről tartott előadását. Ezután egyhangú lelkesedéssel kimondták a temesvári csoport megalakulását és megválasztották az új egyesület vezetőségét, amelyben Temesvár magánisztviselői karának számos tekintélyes tagja foglal helyet. A gyűlés impozáns lefolyása, valamint a jelen volt tagok részéről történt többszöri felszólalás fényes bizonyítéka annak, hogy végül a magánisztviselők is felismerték szociális helyzetük bizonytalanságát és szükségét látták annak, hogy érdekelk határozott megvédése céljából egyesületbe tömörüljenek. A közgyűlés olyan irányu határozatot fogadott el, hogy Temesvár tisztviselői körében az egyesület teljes kifejlődése céljából a legszélesebb propaganda fog megindulni.

MANIU ÉS JORGA ALAIRTAK A MEGEGYEZÉST. Bukarestből jelentik: Maniu és Jorga pártvezérek tegnap délelőtt Raducanu lakásán aláírták pártjuk együttműködési paktumát. Az aláírásnál jelen voltak Michalache, Popovici Mihály és Tasea professzor is.

Követeljen mindenütt

AMITIÉ-bélyeget.

Legszebb rézágyak
legolcsóbb árban!

Vas- és rézbutorgyár

Timișoara,

Elisabetin, Piața Bisericei 2
(Templom-ter.) Tel.: 18-31.

RADIO

TUNGSRAM

Hírek

Kislány

tizenhat éves, összeszólalkozott az apjával. Szomorú tünete a még szomorubb időknek, hogy a gyermek egyáltalán összeszólalkozhat az apjával. Nem tudjuk pontosan, mi volt az ok. Talán arról lehetett szó, hogy az apa tulkésőinek találta a leánya hazatérési idejét, talán azt igyekezett megmagyarázni második tanítóképezdés lányának, hogy még a mai modern kor sem türi meg, hogy egy lányka, egy jövődó tanítónő egyedül vagy fiatalember kíséretében este az utcán csatangoljon. Lehet, hogy a szegény családapa, nyugdíjas vagy kifizetésű hivatalnok vagy szerényjövendelmű mesterember úgy látta, hogy a lánya ismét olyat kér, amit teljesíteni lehetetlenség. Valami ilyesféle lehetett. A lány feleselt és az apa kioktatta a gyermeki kötelességre. Hiszen apa. És a lány és az apa összeszólalkoztak. Az apa a maga részéről az összeszólalkozás után az ügyet elintéztnek tekintette. De nem úgy a mai szomorú idegbeteg idők megrokkant lelkű gyermeke. A lány, a tanítóképezdés a nő, akinek a jövő generációt kellett volna jóra, szépre tanítani, akinek oktatása nyomán száz meg száz nebulóban gyúlt volna a tudás fátylaja. A lány, a nő, a tizenhat éves, aki érettnak érzi már magát, aki talán úgy gondolta, hogy vele sérelem esett meg. A sértés bosszút kíván. Az apának, aki verejtékes hosszú esztendőket során rengeteg küzdelemmel nevelte fel a esőpséget nagygyá, fájdalmat kell okozni. És a lány, a tizenhat éves, a szülők, a jövődó nemzedék reménye fog egy kötelet, megégyeser jól meggondolja az egészet és az ajtókilincse felakasztja magát. Modern idők problémája ez. Járvány. Járvány, mely pusztít és tizedel, járvány a Tronmar Margitok esete, akik felakasztják magukat az ajtókilincsekre. Ti pedig szülők átkozzátok a kort, amely azt tanítja, hogy nem szabad összeszólalkozni a gyermekkel. g-d.

— Crenian rendőrprefektus a kerületi rendőrségeken. Crenian Aurél Temesvár új rendőrprefektusa mint megirtuk, hivatalát szombaton foglalta el. A rendőrprefektus még aznap meglátogatta a rendőrprefektura valamennyi osztályát, hogy megismerkedjék a tisztviselői karral és a személyzettel. Tegnap délelőtt tizenegy órától kezdve meglátogatta az egyes kerületi komiszáriatusokat is.

— A rendőrség köréből. A belügyminiszter 71.530 számú rendeletével Ruján Trifut, a temesvári sziguranca vezérfelügyelőség volt elsőosztályú detektívjét Karánsebesre az ottani rendőrség irodaalfőnökének nevezte ki.

— Huszonöt éves tanítói jubileum. A bányai tanítók szövetsége ma Gátalja községben közgyűlést tart, amelynek keretében ünneplik Szavi Péter jelenlegi parlamenti képviselő huszonöt éves tanítói jubileumát. Az ünnepélyes közgyűlés keretében Szavi Pétert lelkes szavakban köszöntik.

— Dohánycsempészt fogott a rendőrség. A józsefvárosi pályaudvari rendőrség elfogta Selegeanu János kisbecskerekeli lakost, akinél tíz kiló csempészt dohányt találtak. A dohányt elkobozták és azt beszállították a temesvári dohánygyár raktárába. Selegeanút kihallgatta Craciun György rendőrközmisér, azután bekísértette a rendőrprefekturára.

BÉCS A NÉPSZÖVETSEG LEENDŐ SZÉKHELYE. Londonból jelentik: Népszövetségi körökben egyre jobban terjed az a mozgalom, hogy a Népszövetség székhelyét Bécsbe helyezték át. Ausztria még a mostani tanácsülésen kifogja jelenteni, hogy rendelkezésére bocsátja a Hofburg két szárnyépületét.

— A józsefvárosi katolikus egyházközség hatodik kulturdélutánja vasárnap folyt le. Müller Henrik di a bűn és bűnhődésről tartott szép előadást, különös tekintettel a fiatalok bűnözőkre. A jól összeállított műsorban nagy hatást és sok tapsot arattak Dulácska János tenorszóloja, amelyet Szeghő Ferenc karnagy kísért és Biró Vazul szép hegedűszóloja, aki D'Ambrozi Chansonette-jét és Dvorzak Humoreszkjét adta elő zajos tetszés mellett, s akit zongorán Fränk Bandi kísért, Packy Emil szavalata végül a „Dani ne bójg“ című kacagató jelenet, amelyet Ragányi Vica és Kamráth József adtak elő és a „Dráma“ című vígjáték, amelyben a szerepeket Novacsék Adolf, Kamráth József, Magyark Matyas és Fodor Matyas játszották. A legközelebbi kulturdélután az egyházközség e hó 18-án tartja meg, amikor Schicht Ádám teológiai tanár fog érdekes és vetített képekkel illusztrált előadást tartani egyiptomi utazásairól és a szentsírról.

— Késik a fontos miniszteri utasítás. Temesvár város nagytanácsa ma tervezte rendkívüli közgyűlést, amely a város jövő évi költségvetését állapította meg. A miniszterium azonban tudvalevőleg értesítette a várost, hogy a költségvetés megszavazásával várjon és tartsa be az adandó utasításokat. Mivel a miniszterium ezen jelzett utasítása még nem érkezett meg, a város a költségvetést tárgyaló tanácsulást bizonytalan időre halasztotta el. Ugyanezen az ülésen választják meg Baader Henriket nyolcvanadik születésnapja alkalmából a város díszpolgárának.

— Banculescu repülőkapitány kitüntetés. Bukarestből jelentik: Banculescu repülőkapitányt, aki a hadsereg repülőgárdájának egyik legtehetségesebb tisztje, 1926. szeptember tizenkettedikén Párisból Rómába való repülése közben súlyos szerencsétlenség érte és mindkét lábát amputálni kellett. A derék katonatiszt továbbra is a hadsereg szolgálatában maradt, mint oktató. Tegnap nyújtották át neki a francia köztársaság elnökének kitüntetését, a beesületrendet. A kitüntetést Thiery bukaresti francia katonai attasé adta át, majd bankett következett. Az ünnepelt kapitány öccse Banculescu Jánosnak, a Dimineata temesvári szerkesztőjének.

A szlovenszói fatermelők és ekszportőrök a kivitel emelése érdekében. Ungvárról jelentik: A szlovenszói és ruszinszói faeksportőrök az utóbbi időben arról értesültek, hogy a román fa ismét kiszorítja a szlovenszói árut a magyarországi piacokról. Most tehát akciót indítottak amiatt, hogy a szlovenszói fa kivitel érdekeinek biztosítására kellő szervezkedés és intézkedések történjenek. Elsősorban a vasuti díjszabások leszállításáról van szó. Az ekszportőrök arra utaltak, hogy kellő vasuti tarifák esetén a ruszinszói fa a jövőre is meg tudja tartani helyzetét a magyar piacokon.

* Konyhaberendezési tárgyak, alpaka evőeszközök és asztali készletek, kerti eszközök leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

— Hét hete áll ostrom alatt egy kínai város. Londonból jelentik: A Pekingből harminc mérföldnyire délnyugatra fekvő Cso Csan városát már hét hete ostromolják a pekingi kormány csapatai. A város parancsnoka még mindig számít arra, hogy felmenthetik a várost. Cso Csanban borzalmas éhínség pusztít és már háromszáz asszony és gyermek éhenhalt.

— Banditák megtámadtak egy vonatot. Szófiából jelentik: Izgalmas kaland játszódott le az egyik Szófia felé tartó gyorsvonaton. Ezen a vonaton szállították Moeff hírhedt rablókapitányt Szófiába. Nem messzire Szófiától a vonatot Moeff bandájának tagjai tűz alá vették. A zürzavarban a vonatvezető megállította a vonatot, míg a megbilincselte banditának sikerült az őt őrző csendőrök mellől a vonatról leugrani. Az egyik csendőr utánalött, a golyó talált és Moeff holtan rogyott össze. A vonat megtámadó banditák és csendőrök között heves tűzharc fejlődött ki, a banditák közül többen megsebesültek. A támadók sebesülteiket magukkal vive végre feladták a küzdelmet és a közeli erdőkben kerestek menedéket.

— A jótékonyág ünnepe. Jótékonyági ünnepély keretében tartotta meg a Havasi Gyopár józsefvárosi asztaltársaság szegény gyermekek karácsonyi felruházását. Tizenkét fiút és hat lányt ajándékozott meg az asztaltársaság új ruhával. Az akcióban Parison Tivadar alelnöknek vannak nagy érdemei. Megható szavakat intézett a szegény gyermekekhez Görtler Mihály az asztaltársaság nevében, míg az ünnepi beszédet Metzger Márton dr. józsefvárosi esperes-plébános tartotta. Nowotny Károly zárószavai után a szép ünnepség véget ért.

— Agyonütötték a csendőrök. Ujvidékről jelentik: Király András gazda feljelentést tett a csendőrségén, hogy ismeretlen tettes kukoricát lopott tőle. A gyanu alapján letartóztatták Ernyes Ferenc béréslegényt, akinek ártatlansága kiderült, mert ki tudódott, hogy a kukoricát a gazdától ennek fia lopta és a béréslegénynek csak annyi köze volt az egészhez, hogy a fiú őt bizta meg a kukorica elszállításával. Mikor Ernyest a csendőrségtől elengedték, agynak esett és nemsokára rá meghalt. A jegyző feljelentésére megindult a vizsgálat, a hullát fel is boncolták és megállapították, hogy Ernyes teste tele van ütési foltokkal, több bordája betört és egyéb súlyos belső sérülései is vannak. Miután beigazolást nyert, hogy a béréslegényt Madurics Józsa csendőrőrmester kirozta halálra, a kegyetlen embert letartóztatták.

— A katolikus népszövetség kulturdélutánja. A piarista gimnázium dísztermében ment végbe a katolikus népszövetség temesvári csoportjának második kulturdélutánja. A műsort két nagyszabású előadás tette kiválóan értékesé. Az egyiket Jakabffy Elemér dr. tartotta, aki az új világboldogító eszmékről és a katolikus szellemről beszélt, Péter Norbert plébános, aki mostanában tért vissza két hónapos külföldi utjáról, lebilincselő előadásban ismertette római benyomásait és a konnersreuthi esodát. A műsort nagyszerűen egészítette ki Angerbauer-Wolff Hedy operatőrnő éneke, Tolnay Béla zongorajátéka. Reichardt Ilonka szavalata, valamint Scheibling János karnagy vezetése mellett a Gvárvárosi Zene- és Dalegylet két férfikara.

MIKULÁS BACSI, nagyon szomorú vagy ebben az esztendőben. Inkább illenek rád a fekete gyászruha, mint a piros habitus. Máskor mindig rengeteg holmi volt a puttonyodban, ma bizony nagyon szegényes az. A mostani gyermekeknek le kell szokniuk a Mikulás-napi édeségekről, mert a szülők élete igen keserű gondokkal. Mikulás bácsi, ha már eljöttél, miért nem hoztál magaddal számunkra több örömet, boldogulást, boldorságot, jéte megelhetést? És ha mégy, vidd magaddal gondjainkat, bánatainkat, keserveinket, ninestelenségünket. Kívánjuk, hogy a jövő évben te is vigyan teli puttonnyal jöjj vissza hozzánk.

— Az erdő reitélyes halottja. Pozsonyból jelentik: Sikur Sándor roznyói birtokos vadászatra ment Belics György nevű alkalmazottjával. Az erdő sűrűjében több gyanu alakot láttak, akiknél fegyver volt. Sőt az egyik cölha is vette Sikurt. A birtokos erre kétszer az állítólagos vadászóra lőtt, aki elesett. Sikur nyomban jelentette az esetet a hatóságknál. Kiderült, hogy több legény fatöknöt ment lónni az erdőbe, ekkor találkozott Sikur Sándorral, akire fegyvert fogtak, mert félték, hogy feltartóztatja őket. Sikur fegyverét az egyik legényre, Szark Józsefre sütötte és az holtan rogyott össze.

MEGNEZTE MAR Nándory festőművész képiállítását a Cartea Romaneasca Lloyd-sori üzletében? A legszébb és legalkalmasabb karácsonyi ajándékot veheti nála.

— Megölte a gáz. Bot Jánosné erdélyi származású huszonhét éves asszony pár nap előtt érkezett Temesvárra és a Stefánia-utca 2. szám alatt szolgálatot vállalt. Vasárnap reggelre ágyában halva találták és kiderült, hogy gáz ölte meg. A falusi asszony, valószínűleg járatlanságában nyitva felelte a gázcsapot, mely halálát okozta.

Nagy tétel
tollszár és ceruza
érkezett! 2 és 3 lei árban kerülnek eladásra.
FENYŐ,

Belváros, Műhe-ház. Telefon 19-51.

— A filmipar halottja. Bécsből táviratozzák: Kolowrat Sándor gróf, a Sascha filmgyár megalapítója, negyvenkét éves korában hirtelen meghalt.

— Megszűnő telefonállomások bejelentendők. A temesvári postafelügyelőség felhívja a telefonelőfizetők figyelmét arra, hogy amennyiben telefonállomásaikat január elseje után többé nem akarnák megtartani, úgy azt a körülményt lehetőleg december 10-ig hozzák a telefonosztály tudomására.

* Az UJ IDŐK újból kapható Erdélyben. Tíz év után most újra kapható az UJ IDŐK, ez a közkedvelt régi magyar családi folyóirat. Telve szebbnél-szebb képekkel, novellákkal, versekkel, hasznos és érdekes cikkeikkel. Ára 20 lei. Ha valahol nem kapná meg, írjon a romániai megbízottnak: Ig. Hertz Calea Victoriei 5. Bucuresti.

Karácsonyi játékaruk
legolcsóbban
és legnagyobb választékban
LÁNG VALY áruházában
Temesvár, Hitelbank-palota.

— A megzavart randevu. Megirtuk, hogy a belvárosi rendőrség előállította Rotariu Konstantin és Palkó György henteslegényeket, akikről a Jenő herceg-utca 7. számú ház felügyelője azt hitte, hogy betörők. Kiderült, hogy a rendőrség egy kettős szerelmi idillt zavart meg, mert a két fiatalember két házbeli cselédhez akart belopózni, amit a cselédek maguk is megerősítettek. A két henteslegényt erre szabadon bocsátották.

Berlini villamosórácsház

képviselőt elvállaltam és így módomban áll bármilyen fajta és legnagyobb pontossággal járó villamosórákat, esetleg teljes óráküzpontot felállítani és üzembe hozni.

Erdeklődőknek készséggel áll rendelkezésre

Földessy Kálmán csillagászati órák

Temesvár-Erzsébetváros Dózsa-u. 43. Tel. 5-47.

„Régi Temesvár“

Temesvár, dec. 6.

Külsőre is nagy, hatalmas, tekintélyes könyv a Régi Temesvár, melyet Geml József, Temesvár városának volt polgármestere adott ki. A könyv tulajdonképpen monográfia anélkül, hogy száraz volna, mint a monográfiai általában. Könnyed, szinte szórakoztató, csevegő stílusban göngyölyti fel ez a könyv Temesvárnak azt a korszakát, amely 1872 és 1914 közé esik, azonban az elbeszélés közben helyenként visszanyúl még néhány évtizeddel előbbre is. Ötven év előtti időre vezet vissza minket Geml József és aztán szépen kézen fogja az olvasót és szól: Gyere velem és nézd, hogyan fejlődött izmosodott Temesvár azzá, ami ma. Ez a korszak, amelyet a könyvből megismerünk, Temesvár életének egyik legjelentősebb korszaka. A város fejlődése, növekedése valóban mérföldjártó eszmákkal halad itt előre. Látjuk, hogy a kicsi, szinte jelentéktelen Temesvárból mint lesz a Bánság emporiuma, a kereskedelem, az ipar, a közlekedés központja, a kultúra és a műveltség jelentős állomása.

Mikor Geml József kalauzálása mellett a fejlődésük kezdetén álló külvárosok valamelyikéből közeledünk a Belváros felé, oda akkor még csak a várkapu keresztül vezető hidon és a várkapu keresztül léphetünk be. Ma pedig a várkapok, a várkapuk, a bástyák már rég eltűntek, a külvárosok közvetlen szomszédságba kerültek a Belvárossal és az egész komplexummal szegélyezett nagy város képét adja. Hogy mindez hogyan történt, a könyvből ránkvilágít olyan tisztán, hogy a fejlődési fokozatokat világosan látjuk magunk előtt. Megismerünk minden városrészt külön. És anélkül, hogy a könyvben illusztrációk volnának, az élénk elbeszélési mód, ahogy Geml mindent magyaráz, lehetővé teszi, hogy lelki szemmel szinte magunk előtt lássuk Temesvár egyes részeinek akkori képét. Megtudjuk még azt is, hogy a Régi Temesvárnak mely utcái voltak már meg akkor, sőt a nevezetes épületek leírását is látjuk, megtudjuk, milyenek voltak az akkori gazdasági, kereskedelmi, ipari, kulturális berendezések, milyen volt a társadalmi élet és micsoda egyesületekben tömörültek elődeink. Egyenként járjuk végig Temesvár valamennyi városrészét és mégsem érezzük a szaggatottságot, egy összefüggő egésznek felismerése ragyog bennünk és büszkék vagyunk rá, hogy: ime, ez lett a régi Temesvár mostanáig.

Hogy ezé lehetett a város, azt céltudatos előretörésében láthatjuk meg jósszerűen szinte előre. És hogy ezé lett, azt köszönheti azoknak a nagy férfiaknak, akik a város sorsát az elmúlt évtizedekben keresztül lelkedéssel, vasszorgalommal, hozzáértéssel vezették. És a könyvben sorra megismerkedünk azokkal a férfakkal, akik a mai Temesvár alapját mevetették. A változt kor magában foglalja azt a harminc esztendőt is, amely Telbisz Károly dr. polgármesterségének idejére esik, akit Temesvár második megalapítójának lehet nevezni. És körülötte sorakoznak munkatársai, akiknek nagy része ma már, sajnos, halott. A színes érdekes leírásokat kiegészítik a jól összeválogatott statisztikai adatok, amelyek anélkül, hogy a számok utvesztőjébe vinnék az olvasót, mégis megadják a kellő tájékoztatást. Végül írott portréját kapjuk az utolsó évtizedek nevezetes temesvári embereinek, akik közreműködtek Temesvár mai nagyságának létrehozásában. És mert a régi emberek jókedvűek, kedélyesek, tréfaszeretőek voltak, egész csomó vidámságot, kedves történetet, adomát sorol fel Geml József abból a korból és nem feledkezik meg a Telbisz-éra legnagyobb tréfacsinálójáról, Meskó Béláról sem, akinek nagyszerű viceiből és kiszólásaiból egy esokorra való nyújt az olvasónak.

Csak egyet sajnálhatunk Geml József nagyszerű könyvével kapcsolatosan és pedig azt, hogy könyvtári forgalomba nem kerülhetett. Nagy terjedelménél fogva ugyanis az előállítás költsége olyan nagy volt, hogy csakis az előfizetők és a nyilvános könyvtárak számára készíthettek példányokat. Akit azonban a könyv érdekkel, vegyen magának annyi fáradságot, hogy elmenjen a városi könyvtárba és ott végiglapozza. Nem fogja sajnálni az erre fordított időt. A gyönyörű könyvet szépen, izlésesen, művésziességgel állította ki a Helicon-nyomda. k. e.

Autó és teherkocsi karambolja. Az 1138. számú autó, melyet Mislai Károly soffőr vezetett, a Lloyd-soron összeütközött egy teherkocsival. Az összeütközés könnyű lefordítást volt és egyik járművet sem érte nagyobb rongálás.

* Lapunk Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII., Baross-tér 10.

Vásár

— Református templomavatás. Budapestről jelentik: Ravasz László református püspök vasárnap délelőtt avatta fel ünnepélyesen Budapest hétédik kerületében, a Józsefvárosban épült új református templomát.

* Nincsen többé ősz haj. Minden haját eredeti színűre fest az Amerikai hajfesték. Felhívjuk olvasóinkat a szer hirdetésére.

Romanov Péter dr. temetése. Romanov Péter dr. vingai ügyvéd, aki Temesvárott is jól ismertek és aki rövid szenvedés után meghalt. Vigán a lakosság osztatlan részvétele mellett helyezték örök nyugalomra. A egyházi szertartást Olajos József apátkanonok végezte. A temetést megjelent Menta főszolgabíró, Bába József községi főjegyző, a vinvadásztársaság Gyürky László gróf vezetésével, valamint az összes vingai egyletek és testületek képviselői. Az elhunyt temetésén Temesvárról is számosan vettek részt.

— Régi haragosok veszekedése. Szazik Pál napszamos részeg állapotban behatolt özvegy Sterba Magdolnának a gyárvárosi Fő-utca 18. szám alatti levő lakásába, aki régi haragosa volt és veszekedni kezdett. Majd dühében nekiroant az asszonynak és elverte Sterba Magdolnát a házbeltől szabdították meg Szazik Páltól, akit árttak a rendőrségnek.

Land Georges a Royal-barban.

— Megdrágult a magyar szivar. Budapestről jelentik: A magyar pénzügyminiszter rendeletet adott ki, a nyilval az összes szivarok árát felvele.

— Részegek, ha találkoznak. Szvoboda Pál gyárvárosi munkás kisértas állapotban haladt éjjel az után, amikor ugyancsak mámorosan sembejött vele Secosan György. A két részeg ember egymásba ütközött, mire Secosan olyan mérges lett, hogy agyba-főbe verte Szvobodát, aki a verekedés végén a kórházba került, Secosan pedig a rendőrségre.

— A gyárvárosi ügynök gyilkosai ügyészségen. A rendőrség teljesen befejezte Sánta Sándor ügynök gyilkosai, Mangoll István és Kostyál József péksegéd ügyében vizsgálatot. Mindkét gyilkost tegnap délelőtt a vizsgálati iratokkal árták az ügyészségnek.

— Elgázolt öreg asszony. Vadasz Sándor fuvaros a gyárvárosi sírközeleiben haladt, amikor a uton keresztül ment Schmidt Anna hatvanhárom esztendőss asszony. Schmidt Ilona a kocsiól annyira megijedt, hogy ijedtében visszafelé tolt, de szerencsétlenségére a kocsi éppen abban az irányban akart tértíni és így elgázolta. Az öreg nő azonban csak jelentéktelen zúzódásokat szenvedett.

Nagy

* Karácsonyra rendezjen faragott mpát, vagy butordísz. Szántó László szobrász Király utca 11. szám alatti műtermében eredeti tervek szerint.

oriss Bianca a ROYAL-barban.

* Női filc- és bársonyalapok legelőnyösebben N. C. Daniel cégnél, betárladás a gyárépületben József tér 12.

Műsoros szilveszterestély a Gyárvárosban. A Magyar Párt gyárvárosi igazgatója a szegénysorsu magyar diákok támogatása céljából e hó 31-én a Mednyánszky teremben nagyszabású, azdag műsoros szilveszterestélyt rendez, amelyen dalokkal a Gyárvárosi

* Valódi szarvasbőr, svéd, nappa és más bőrből női- és férfikeztyűk, valamint zövítt keztyűk minden minőségben. Gabriel Papp, Str. Alba Julia 5. szám, a Hotel Ferdinánddal szemben.

Ha szép akar lenni,
használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz“, I., Szentgyörgy-tér.

— Elhunyt kereskedő. Resicáról jelentik: Kladiwa Ignác ismert vas-kereskedő negyvenhét éves korában meghalt. Halálát özvegye, két árva és nagy rokonság gyászolja.

Karácsonyi

* A Palace-kávéház és bar decemberi műsora szenzációs világhírű attrakciókban gazdag. Az előadás után tánc a barban. Vasárnap délután ötórás műsoros tea táncokkal egybekötve.

— A volt császár ujdonsült sógorának balesete. Godesbergből jelentik: Zubkov Sándor, a volt német császár ujdonsült sógora, aki nemrég tartotta meg esküvőjét Viktória hercegnővel, szerencsétlenül járt. Zubkov motorbicikliln éjjel kirándulást tett és utközben felbukott. A fején olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba kellett szállítani.

Látogassa meg az idén is

vételkényszer nélkül a nagy

karácsonyi játékarukiállítást

STERNFELD A. utóda cégnél

SCHWARTZ GYULA

Temesvár-Belváros, Merczy-utca 2.

1614

— Mikulás-est az Erzsébetvárosban. Az Erzsébetvárosi Társaskör és a Glória-dalegylet a Novotny-teremben szépen látogatott Mikulás-estét rendezett. A Glória-dalegylet Leviczky György karnagy vezényletével népdalokat adott elő, majd Ötvös Manci és Laly, Djanics Aranka, Hanacsok Lonci, Konlechner Gizi, Váci Emma, Szabó Olga, Szlovik Mariska és Czank László általános tetszés mellett előadtak egy kacagtató egyfelvonást. Nagy sikert ért el Marik Leónak ügyesen megírt alkalmi játéka, melyben a dalegylet női tagjai brillirotak. Magánszámokkal tetszést arattak Jorgován Vazul és Veszely Pál. A rendezés Tamás Antal érdeme, aki szellemesen konferált is. Előadás után reggelig tartó tánc következett.

„DARMASDHI“ a Royal barban.

Tornaestély. A Temesvári Tornaegylet, mely legrégebb sportklubja Temesvárnak, szombaton este hétórákor a piarista gimnázium tornatermében házi tornaestélyt rendez, melynek műsorán felvonulás, a legújabb rendszerű szabadgyakorlatok, négy csapat szertornagyakorlatai, nyújtómutatványok és piramisok szerepelnek.

Képes és mesekönyvek GALAMBOS-cégnél

— Herkulesfürdőt modernizálják. Bukarestből jelentik: Inculet közegészségügyi miniszter bizottságot nevezett ki, amelynek feladata Herkulesfürdőt reorganizálására vonatkozólag javaslatot tenni. A bizottság tagjai Visoianu az egészségügyi miniszterium államtitkára, Imbroane Avram dr. a kamara alelnöke, Popovici György a szenátus alelnöke, Vicol tábornok, Enescu és Cambureanu mérnökök. A bizottság már helyszíni szemlélt is tartott Herkulesfürdőn, a közeli hetekben pedig megkezdődik a fürdő átalakítási munkálata és modernizálása.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— Betörő cigányasszony. Megírtuk, hogy Kovács Sári cigányasszony, akit Nagyváradról hoztak Temesvárra, bevallotta, hogy résztvett a Mehalában Bach Antal kereskedő kárára elkövetett betörésben. A rendőrség a betörő cigányasszonyt beszállította az ügyészségi fogházba.

* Messze földön nem talál olyan szórakozást, mint a Lloyd Tavernában. Nagyszerű kabaré műsor. Kiváló ételek és italok. Parkett-tánc.

The Sanders a Royal-barban.

— Hetvenkét esztendőss asszony öngyilkossága. Megírtuk, hogy Nagy Jánosné hetvenkét esztendőss asszony Holló-utcai lakásán öngyilkossági szándékkal ruháját leöntötte spirittusszal és azt meggyújtotta. A szegény öregasszony egy heti szenvedés után a kórházban meghalt.

Dénes és Pollák divatáruházában.

* Legszebb mikulási ajándék művésziességen faragott luszter, asztali, álló, vagy fali lámpa, amely eredeti tervek szerint Szántó László szobrász III., Király-utca 11. szám alatti műtermében készül.

— A Lloyd Taverna decemberi műsora világvárosi. Az eredetiséget, ötletet, humort Boyer és Walden világhírű bécsi groteszk komikusok képviselik. A műsoron szerepelnek még Boucuet Ilse és Hubert Jean kiváló francia táncos-pár, Kitty Star szolótáncosnő, a magyar operaház volt tagja. Nagy sikerre tarthatnak igényt Gittu, Girlys és Lola Czernin szolótáncosnők. A zenét az országos hírv Marian—Muntean kamara zenekar szolgáltatja. A nagyszerű konyha, kávéházi árak, kiváló italok, figyelmes és pontos kiszolgálás teszik Temesvár közönségének kedvenc helyévé a Tavernát. Előadás után parkett táncol a közönség.

Színház

A Miss Montecarlo bemutatója. Josephine Backer, a fekete nő, aki amulatba ejtette Páris és bár a világ összes metropolisaiba nagyszerű szerződésekkel hívják, Páris mégsem akarja elhagyni, szerdán este megérkezik Temesvárra. Fekete Tivadar és Ürményiné Baneth Ibi Aradon óriási sikert aratott operettjében, a Miss Montecarloban lép fel Betegh Béby Josephine Backerként — fekete nőként. A Miss Montecarlo Aradon öt egymásutáni zsúfolt házat vonzott. A zenéje kiváló, a szövegek pedig a mai modern világ izlését fedi. A Miss Montecarlo temesvári bemutatóját lázas érdeklődés előzi meg. Az érdeklődés szól a darabnak és a szerzőknek egyaránt. Különösen érdekessé teszi a szerda és csütörtök esti előadást, hogy azon két konferansz is lesz. Reichert Jenő dr. aradi hírlapíró és utána Fekete Tivadar, a szövegíró mondanak konferanszot. A főszerepet Lengyel Irén és Galetta Ferenczel az élén ifj. Szendrey Mihály és a társulat legkitűnőbb tagjai alakítják. Jegyek elővételben a Bánátnál.

Lili bárónő. Ma este színre kerül a Lili bárónő operett. A ma esti repriiz bemutatászámba megy. A címszerepet Lengyel Irén alakítja, akinek ez teljesen új szerepe, mert még sohasem játszotta, partnere Galetta Ferenc. A humort Betegh Bébi és ifj. Szendrey Mihály képviselik, akiknek tánci külön meglepetéssel fognak szolgálni. Hálás szerephez jutott Déry Jenő is. A múlt héten elmaradt előadásra megváltott jegyek ma este érvényesek.

Magyar színészet Oravicán. Ferenczy Gyula dr. színigazgató jelenleg Oravicán játszik társulatával, ahol a közönség osztatlan pártfogásban részesül. Legutóbb a Cirkuszherceg volt műsoron és abban a társulat őszinte nagy sikert ért el. Kiváló alakítást nyújtottak Ráskár Mancsi, Borovszky Oszkár, Gálffy Annus, Vigh Ernő. Különösen szép sikerben volt része Papp Nusinak, aki táncbetéteivel az oravicai közönséget meghódította. A társulat december húszáig játszik Oravicán, majd karácsonykor megkezdődik két hónapra terjedő lugosi színtársulatját.

Durván bántalmazt a színésztársulat. Pozsonyból jelentik: Brutális incidens játszódott le a pozsonyi magyar színház öltözőjében. Némethy Zoltán színész ingerkedett az előadás előtt Bókay Ferenc nevű fiatal kollegájával. Amikor pedig Bókay ezt kikérte magának, Némethy dühösen a lábával kollegája arcába rugott. Bókayt pillanatok alatt ellepte a vér, orra-szája feldagadt és a szeme is megduadt. A kollegák felháborodva látták Némethy brutalitását, akinek ez nem az első tetleges afférja. Bókay súlyos testisértes címén feljelentést tett durva támadója ellen.

Filmszínész balesete egy szelidített tigrissel. Berlinből jelentik: Harry Piel az ismert filmművész vasárnap délelőtt egy magas állványon gyakorlatozott egy szelidített tigrissel. Még nem tudni, hogyan történt, hirtelen megingott az emelvény és a művész a fenevaddal együtt a mélységbe zuhant. A tigris az esés következtében annyira megijedt, hogy a művészt nem bántotta. Harry Piel azonban olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani.

Magyar színházak

műsora Bánságban és Erdélyben Timișoara

Kedden este félkilencor: Lili bárónő.

Szerdán este félkilencor: Miss Montecarlo.

Csütörtökön este félkilencor: Miss Montecarlo.

Arad

Kedden este nyolckor: Félémelet balra. (Vigjáték. Bemutató.)

Szerdán este nyolckor: Félémelet balra.

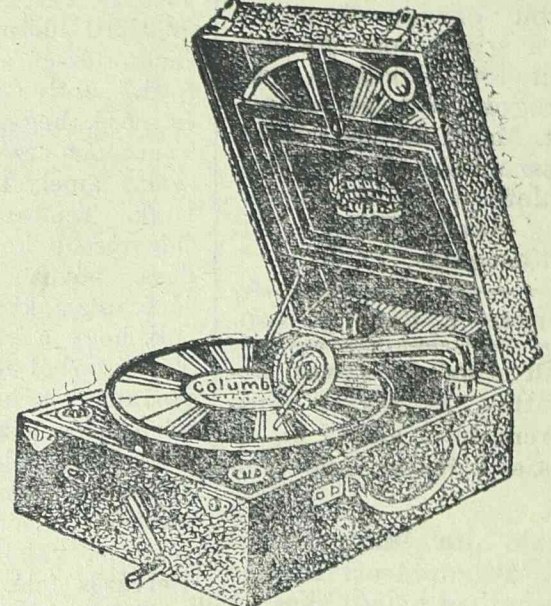
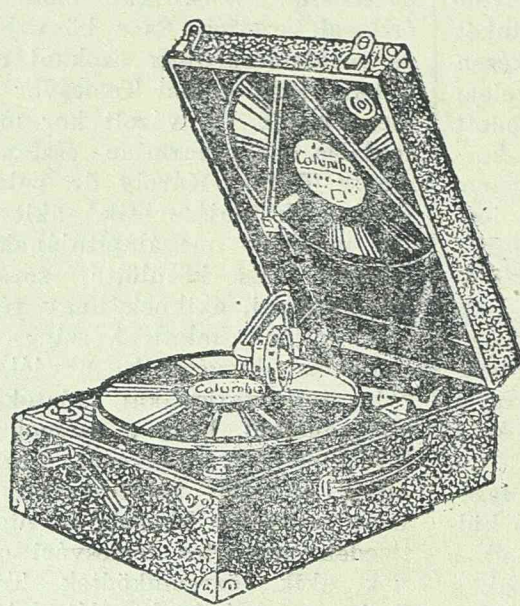

C O L U M B I A

GRAPHOPHONE Co. LTD. LONDON

Az egyetlen tudományos alapon felépített beszélőgép

Az egyetlen tudományos alapon gyártott

2
zonás
hangdoboz

A stereoscopikusan megszerkesztett hangűr megakadályozza a tulzást

Élethűen reprodukálja a hangot

Mindezt nyújtja a VIVA-TONAL

C O L U M B I A Grafonola

Nagyromániai vezérképviselő: G. M. POGÁNY, București, Bulv. Carol 4

Nagyvárad

Kedden este nyolckor: Csattan a csók. (Operett.)

Szerdán este nyolckor: Csattan a csók.

Csütörtök este nyolckor: Csattan a csók.

Pénteken este nyolckor: Broadway.

Szombaton este nyolckor: Broadway.

Kolozsvár

Kedden este nyolckor: Szombatesti hölgy.

Szerda este nyolckor: Helge Lindberg hangversenye.

Csütörtök este nyolckor: Mesék az irógepről. (Operett. Bemutató.)

Péntek este nyolckor: Mesék az irógepről.

Szombaton délután félnégykor: Bizanc ifjusági előadás.

Szombat este félkilencor: Mesék az irógepről.

Vasárnap délután háromkor: Egy éj Velencében.

Mulatság

A Magyar Nőegylet teadélutánja. A Temesvári Magyar Nőegylet, amely megalakulása óta nagy szerepet játszik Temesvár társadalmában és hathatósan működik a szegények támogatására, vasárnap délután a Gyárudvarban táncokkal egybekötött jótékony teadélután rendezett. A termet nagy és előkelő közönség töltötte meg. Teázás közben jótékony célú sorsjáték volt, majd tánc következett, amely hajnalig tartott.

Az evangélikus nőegylet teadélutánja. Az evangélikus nőegylet műsoros teadélutánja, amelyet a Tiszti Kaszinó nagytermében rendezett, a legtéljesebb erkölcsi és anyagi sikert eredményezte. A termet előkelő közönség töltötte meg és a műsoros teadélutánon megjelent Ambrózy Andor báró, valamint neje, aki az evangélikus nőegylet elnöknője. A műsor minden egyes számát őszinte taps kísérté és a szereplőket meleg elismerés illeti működésükért.

Művészet

Két temesvári dalegylet a segesvári dalosversenyen. A Romániai Magyar Daloszövetség jövő évi dalosversenyét Segesváron rendezi és pedig valószínűleg már tavasszal. Temesvárról két dalegylet vesz részt a versenyen és pedig a Scheibling karnagy vezetésével a Gyárvárosi Zene és Dalegylet, továbbá a Glória Dalegylet, Levczky György vezetésével. A Temesvári Magyar Dalárda, amely két esztendő előtt Románia első magyar dalegylete lett, versenyen felüláll és ha képviselteti is magát Segesváron a versenyen nem vesz részt.

Szohátskyné Pálffy E. akvarellkiállítását megnyitja a kereskedelmi kamara palotájában és számos látogatót vonz. A képeknek állandóan sok nézője akad és már több vásárlás is történt. Minden műértőnek igazi élvezet a kiállítás megtekintése, melynek kritikai méltatására visszatérünk.

Szimfonikus hangverseny. A Zenebarátok Társaságának második szimfonikus hangversenye a hó tizenkilencedikén lesz, amelyen Ungár Boriska szerepel mint szólista. Jegyek a Bánát hangversenyirodában előjegyezhetőek.

Sport

Kinizsi—U.D.R. 5:3 (3:2). A Kinizsi a resicai csapatban erős ellenfélre talált és erejét latba vetve szép játék után biztosította magának a két bajnoki pontot. A resicaiak veszélyesen támadtak és a vezetőgölt ők érték el.

A TMTE Aradon játszott, ahol a Glória C.F.R.-től 3:2 arányban vereséget szenvedett. Zombolyán került eldöntésre a másodosztályú bajnokság döntője, amely azonban a Hertha—Unio csapatai között 4:4 arányban eldöntetlenül végződött.

Külföldi eredmények. Budapeston negyven ezer ember előtt zajlott le a Slavia—FTC mérkőzés, amely a magyar bajnokságot megsemmisítő vereséggel végződött. A csehek 4:1-re győzték le a magyar profibajnokot. A profiligák mérkőzésén során Hungaria—Bástya 2:1, III. Kerület—Kispest 3:2 eredményt értek el. A bécsi Slovák szombathelyi Sabariát 3:1 arányban győzte le, míg Ujpest csapatát Belgrádban a Beogradszkyt verte meg 3:1-re. Bécsi eredmények: Admira—Hertha 5:2, Rapid—Hakoah 9:1, Wacker—Austria 2:0, Vienna—Stimmering 2:1.

Kerékpár és motorverseny. Közel három ezer néző jelenlétében folyt le a belvárosi mozi előtt a Glória Kerékpár Egyesület ügyességi, akadály és lassusági versenye. A verseny eredménye a következő: Kerékpár ügyességi, akadály és lassusági verseny: 1. Jó Imre (Glória), 2. Krammer II. (Kinizsi), 3. Krammer III. (Kinizsi). Motorkerékpár ügyességi, akadály és lassusági verseny: 1. Jonescu kapitány (TAC), 2. Haselhan (Glória), 3. Kesjár (Glória).

Közgazdaság

* A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár temesvári fiókjánál a pénztárórak ezentúl 1/29-től 1/21-ig és délután 4-től 1/2 óráig tartatnak meg.

Uj magyar ezerpengősök. Budapestról jelentik: A magyar nemzeti bank főtanácsa felhatalmazta a bankot, hogy december 15-től ezerpengős bankjegyeket hozzon forgalomba.

Nagy külföldi kölcsönöket kínálnak Magyarországnak. Budapestról jelentik: A magyar nagybankok a legutóbbi napokban jelentős külföldi kölcsönkínálatokat kaptak. Rövidlejárathat, mindössze három hónapra szóló kölcsönökről van szó. A dollárkölcsönökhöz 5%, a fontkölcsönökhöz pedig 5% százalékos kamatot kérnek a magyar nagybankoktól.

Apró hirdetések

ELŐFIZETŐINK ebben a rovatban az utolsó előfizetési díjnyugta felmutatása ellenében december, jövő év január és február havában havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő prórhirdetést.

ELŐFIZETŐINK ezenkívül minden éven egyszer tíz leírt közölhetnek egy tíz szög terjedő prórhirdetést ezen rovatban ez év december, jövő év január és február havában, az előfizetési nyugta felmutatása ellenében.

OLVASÓINK, akik nem előfizetői a lapnak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy ez év december, jövő év január és február havában szintén tíz leírt kapnak egy tíz szög terjedő apróhirdetést, ha az alábbi szelvényt naponta kivágják és tíz egyenként következő sorzámmal ellátott szelvényt beadják a kiadóhivatalba.

CSAK AZOK az apróhirdetések közzétehetőek a reggel megjelenő lapban, melyeket előtte való napon déli tíz óráig beadnak a kiadóhivatalba.

NEM ELŐFIZETŐK és nem rendszeres olvasók részére az apróhirdetések ára a következők: Egy szó három le, vastag betűvel öt le. Legkisebb prórhirdetés ára harminc le.

ÁLLASKERESŐK részére egy apróhirdetés ára husz le.

A **HIRDETESI DÍJ** minden egyes esetben előre fizetendő.

A Déli Hírlap
Sz. apróhirdetési szelvénye.

Levelezés
Intelligens, komolygondolkodású urileány levelezne 22-25 év körüli fiatalemberrel későbbi tisztességes ismeretség reményében. Levelet kérek „Unaloműzés” jellegére a kiadóba. (2924)

Házasság
Házasság céljából megismerkednék középkorú urlemberrel. Vagyonom 200 ezer le és keletgye. „Tisztességes ember” jellegére írt válaszokat a kiadó továbbítja. (2925)

Alkalmazás
Egyes vas- és fűszerkereskedősegedet azonnal keresek. Ajánlatokat „Józsefváros” jellegére kérek. (1789)

Állást keres
Téglamesternek állást keresnek bármilyen üzemi téglagyárnál, esetleg a téli munkálatokat is eivallálnak. Aszód és Bujdosó. Erzsébetváros, Dózsa-u. 45. (1763)

Jobb nő december vagy január 1-re házvezetőnői állást keres magányos urhoz. Kitiünően főz, gazdasághoz ért, vidékre is megy. Cim a kiadóban. (1765)

Kezdő gép- és gyorsíró állást keres. Címek ker a kiadóba. (2926)

Lakás
Egyetemi hallgató mellé butorozott szobába teljes ellátással lakótárs kerestetik. Erzsébetváros, Korona-u. 3. fűsz. jobbra. (2574)

Butorozott szoba december 15-re magányos uriembernek kiadó. Ajánlatokat „Tiszta szoba” jellegére kérek a kiadóba. (2937)

Lakás, 3 szoba és mellékhelyiségekkel Gvárvasban, főútvonalon, kiadó. Telefon 13 57.

2 szobas, előszobás lakás azonnal beköltözhető kiadó. Gyárvas, Tavasz-utca 10.

Adás-vétel
Olcsón eladó egy fekete férfikötöny. Megtekinthető Tóthnál, IV. Küttl-tér 3. (1795)

Egy használt gyalupad jókarban megvételre kerestetik. Cim Terziu, Ujkisoda. XII. utca 77. (17798)

Egy jókarban levő 3 számú Weithelm-cassa jutányos áron eladó. Megtekinthető „Helios” művirággyár Belváros, Jenőherceg-utca 12 alatti. (1792)

Szép kis családi ház beköltözhető lakással eladó. Gyárvas, Nagyszák-u. 19. (1791)

Szerелеm a vérpadon túl

A Déli Hírlap regénye a parasztlázadások korából

5
És György lovag ettől fogva minden szabad idejét leányának szentelte, aki gondoskodott róla, hogy a várban a sok komoly férfi között ne eméssze az unalom. Gondoskodott róla, hogy legyen egy esomó olyan énekes társa, aminő ő maga is.

Ezek a vidám társak énekes madarak voltak, amelyek gyönyörű kalitkákban a szobában laktak. Kedvence egy aranyárga kanárimadár volt, melyet egy alkalommal az olasz vidéken lakó rokonai hoztak számára. A kanárit Pimpilinek hívták.

Egy napon Beatrice odaállította Pimpili kalitkáját a vár előtti rétre néző ablakába. És miként tette máskor is, most is kinyitotta a kalitka ajtaját, hogy ki vegye Pimpili viztartóját és abba friss vizet tegyen. A kis madár hirtelen kiröpült és a rét szélén egy magas fára telepedett le.

Beatrice hiába esalogatta vissza mézes szóval! Végül sirva fakadt. Zokogásából vidám dalolás riasztotta fel. Szemben egy fiut látott, aki énekelve haladt az utján.

— Miért sirsz, várkisasszony? — kérdezte a fiu.

— Elrepült a kedvence madaram, a Pimpili és nem akar visszajönni. Amott van azon a magas fán.

A fiu nekirugaszkodott, hogy felmásszon a fára. Már közel volt a szökevény madárhoz, amikor a huncut hirtelen felrepült és egy másik fára szállott. A fiu utána. Azonban itt is úgy járt, mint előzőleg. Felmászott a harmadik, sőt a negyedik fára is a kanári után. Itt azonban sikerrel járt. A gyenge kis kanári, amely a fogságban különösen is elszokott a repüléstől, nem tudott már menekülni és végre a fiu kezébe került.

A következő pillanatban a fiu bent volt a várudvarban és átadta a boldog Beatricének a szökevény madarat. Így ismerkedett meg Beatrice, a várnagynak leánya, Anderrel, az öreg és munkára már tehetetlen sóbányász fiával.

Ettől a naptól kezdve Beatrice és Ander sokat voltak együtt. De nem odabent a vár komor falai között, hanem a zöld réten és a gyönyörű erdőben. De mikor jött az ősz, utána meg a tél, ezeknek a szép kirándulásoknak, mulatságoknak vége szakadt. Ander még eljött olykor-olykor, azonban Beatrice már nem mehetett ki hozzá.

Egy téli éjszaka Beatrice nem tudott aludni. Felkelt ágyából, odaült a kandalló elé, amelyben égő hasábok pattogtak. Ábrándozott.

Merengéséből egyszerre láрма zavarta föl.

— Hó, hó, hohó, — kiabálta valaki odakint a vár alatt.

Beatrice odalépett az átlátszó hártypapírral bevont ablakhoz és ki-kémlelt rajta. Egy alak körvonalait látta odalent. Az megint kiabált:

— Hohó, hó!

A kiáltásokra a bástyáról válaszolt az egyik ór:

- Hó, hó, ki az, hohó?
- Otthon van a várnagyn?
- Itthon van. Mit akarsz vele?
- Jöjjön a bástyára.

Nem is kellett György várnagyot külön hívni, mert szobájában, ahol éppen egy kanesó meleg bor mellett ült, szintén meghallotta a kiáltásokat. Hamarosan ott termett a bástyán.

— Hó, hohó, mit akarsz? Én vagyok itt a várnagyn.

— Kegyelmed az?

— Én vagyok mondom.

— Várnagyn uram, én tudom, hová lett a poroszok által megfenyített népbolondító és azt is tudom, hogy ki rejtette el.

— Hát akkor mondjad meg és megkapod a jutalmat. Mihelyt megfogjuk őket eljöhetsz a jutalomért.

— Várnagyn uram, nem akarom megmondani, ki vagyok, mert félek, ki tudódik a dolog, hogy én juttattam őket a hatóság kezére és akkor bosszút állnak rajtam.

— Hát akkor hogyan adjuk át neked a jutalmat, ha azt se tudjuk, ki vagy.

— Megmondom én, várnagyn uram hogyan csináljuk. Én most megmondok mindent. Holnap éjjel elfoghatják az egész társaságot, akik együtt vannak Jakab mesterrel, ahogy a népbolondító hívják, holnapután éjszaka pedig én megint jelentkezem és akkor várnagyn uram pedig a toronyból kötélen lebocsát egy erszényt, amelyben a jutalom lesz. Jó?

— Jó, — felelte György várnagyn, de most beszélj.

— A népbolondító a Grillen-erdő elhagyott eszékunyhójában rejtezik, ahová József a bányász bujtatta, aki a megmentője volt és aki esténként többet magával fel szokta keresni, ahol mindenféle veszedelmes dolgot fargyalnak.

— Ha úgy van, ahogy mondtad é holnap éjjel sikerül a jó madacakat elfogni, holnapután jeletkezhetsz a jutalomért.

Másnap éjszaka a csatlósok egy esomó megköztözött foglyot hoztak a várba. A foglyokat a vár hideg pincébe dobták, ahol mindössze némi rohadt szalma szolgálta a kényelmet. Az ablakokat, melyek kiesiny nyílások voltak csak, a külvilágtól rozsdás vasrács zárta el, melyen keresztül vidáman fujdogált be a metsző szél.

Másnap a faluban még néhány embert fogdostak össze. Ezek hozzátartozói voltak azoknak, akiket már éjszaka börtönbe vetettek.

A következő éjjel a vár alatt éjféltájban újra felhangzott a kiáltás:

Hó, hó, hohó!

— Hohó, hó — hangzott nyomban a válasz jeléül annak, hogy már várták ezt a jelentkezést.

— Katona, hívjad a várnagyot.

— Felesleges, én magam vagyok a várnagyn.

— Jöttem a jutalomért.

— Nem jöttél hiába.

(Folyt. köv.)

Különbéle

Zongoratanítást vállalkozok havi 300 leíért, kitűnő módszerrel tanítok. Erzsébetváros, Batthyány-utca 9, földsz. 4. (1772)

Egy nagy garage kiadó, esetleg 2 autónak is alkalmas. Il., Posta-utca 14. (1767)

Kiadó nagy üzlethelyiség két kirakattal május 1-re, Józsefváros, Bulev. Carol 15. Bővebbet a házuajdonosnál. (1762)

Látogassa meg a butorszövetkezet állandó kiállítását a Skudier-parkban levő pavillonban. Melyen leszállított árak. Vételkényszer nincs. (1590)

Motorkerék pár
javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett
Katzkynál
Mercy-utca 10.

Házhelyek
hosszu részletre közvetlen a
Petőfi csárda mögött
feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688)
Ugyanott téglák is kaphatók.

Szohátskyné Pálffy E.
kéпкиállítása
dec. 4-től dec. 14-ig
a Kereskedelmi és iparkamara épületében, a menetjegy iroda mellett.

Mindenkinek kifizetődik
egy kísérlet képkereettel, madonnaképekkel minden kivitelen, tükrökkel és táblaüveggel.
Basztiny Henrik
Timisoara-Belváros, Nádor-utca 2.

Budapestre utazik?
20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból
10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha).
5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.
Otthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.
Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg,
saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg
GRAND HOTEL PARK
nagyszálló
BUDAPEST VIII, Baross-tér 10
A keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Déli Hírlap

1927 DECEMBER 7

LEGUJABB

III. ÉVF. 282 SZÁM

A birtokperben Magyarország nem fogadja el a bizottság javaslatát

Genf, december 6.

A Népszövetség folyosóján tegnap beadványt osztogattak, melyet a magyar kormány a birtokperben a Népszövetséghez intézett. A beadványban a kormány legnagyobb sajnálatára megállapítja, hogy képtelen elfogadni azt a megoldási módozatot, melyet a hármass bizottság javasolt. Titulescu román külügyminiszter nem érkezett meg Genfbe és Petrescu Comnen berni román követ kijelentette, hogy nem veheti át a külügyminiszter szerepét. Petrescu Comnen különben felkereste Briand francia külügyminisztert és javasolta neki, hogy a birtokper halasszák el. Ebben az esetben Apponyi Albert gróf a magyar kormány nevében tiltakozni fog az újabb halasztás ellen. Ha a népszövetségi tanács az elhalasztást mégis elhatározza, úgy Magyarország indítványozni fogja, hogy kötelezzék Romániát a magyar kormánnyal való közvetlen tárgyalásra és pedig annak a jegyzéknek alapján, melyet a bukaresti magyar követ november 15-én nyújtott át Titulescu külügyminiszternek.

Az angol parlament több képviselője, köztük lord Bukmaster és lord

Carson, a sajtóban nyilatkozatot tett közé, melyben a magyar birtokperben való állásfoglalásukat szegezik le. A nyilatkozat utal arra a komoly helyzetre, melyet a birtokper előidézett és aminek fentartása a döntőbíróság intézményére súlyos csapást mérne. A Daily Mail genfi tudósítója úgy informálódott, hogy Románia visszaadja a volt tulajdonosoknak a nagybir-

tokok ama részét, melyek még felosztatlanul állami tulajdonban vannak, azonkívül lehetővé fogják tenni, hogy a volt tulajdonosok, kiknek földjét kisajátították, kölesönösen megállapítandó megváltást kapjanak. Ezt az összeget Románia hosszú lejáratu amortizáció formájában törleszti, amely célra tizezer font sterlinget

Gyilkos merényletet koholtak

Páris, december 5.

Az Intrasigeant jelenti, hogy a Bois de Boulogneban egy ismeretlen egyén háromszor reálított Marinescu nevű román állampolgárra, aki azonban sértetlen maradt. Az ismeretlen támadó erre elmenekült. Marinescu a rendőrségen előadta, hogy nyolc nap előtt ismerkedett meg revolveres támadójával, aki szintén román ember, de akinek kilétét és nevét nem tudja. Az il-

lető azt az ajánlatot tette neki, hogy kövessen el merényletet egy ismeretlen személyiség ellen százezer frank jutalom ellenében, Marinescu a vallomás szerint elfogadta a megbízást, azonban rögtön értesítette a szóbanforgó személyiséget. Mivel a merénylet végrehajtásával késlekedett, az ismeretlen őt megtámadta és le akarta lökni, nehogy tervét elárulja. A rendőrség megindította a nyomozást, de azt hiszik, hogy inszenált ügyről van szó.

Bukarest-Páris közvetlen telefonkapcsolata

Bukarest, december 6.

Románia a külfölddel ezidő szerint csupán a Bukarest-belgrádi telefonvonal útján érintkezhetik távbeszélőn. Az utóbbi időben szó volt a Bukarest-szófiai összeköttetéséről, de ez egyelőre elmarad. Most érdekes átírat érkezett a postavezérgazgatósághoz Párisból. A francia kereskedelmi és iparügyi miniszterium azt kérdezi a bukaresti illetékes ténylezektől, vajon lehetséges volna-e a Bukarest-

párisi telefonvonalat működésbe hozni. A francia vélemény rámutat arra, hogy Bukarest-Budapest között közvetlen telefonvonal létezik és csupán ezt kellene különböző külföldi állammokkal létesítendő egyezményei Párisig meghosszabbítani. A bukaresti postavezérgazgatóság tanulmányozás tárgyává tette az átíratot és a napokban adja meg válaszáat a francia kereskedelmi és iparügyi miniszteriumnak.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'20. Párisban 15'65

Temesvári magánárfolyamok 1927 december 6-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középárfolyamon.

Angol font: 788'00-789'00-789'00, dollár: 161'00-161'25-160'50, dinár: 2'85 külföldi, 2'80 belföldi, 2'80 effect, hollandi forint: 65'10-65'20-65'20, francia frank: 6'35-6'37-6'40, olasz lira: 8'83-8'87-8'90, cseh korona: 4'78-4'79-4'70, osztrák schilling: 22'75-22'80-22'90, német márka: 38'55-38'65-38'70, magyar pengő: 28'30-28'35-28'40, svájci frank: 31'15-31'20-31'20.

Terményárak:

(Dengi és Kleemann gabonabizományos cég árai.)

Buza 730, rozs 630, takarmányárpa 630, sörárpa 700, tengeri 490, tengeri januárja és februárja 510, zab 530, bab 700, burgonya 23,0 korpa 462, lóhere 42 lei. Irányzat tartott.

Hülye

kifejezéssel illetve a miniszter

Genf, december 5.

Pilsudszky lengyel delegátus valószínűleg holnap kerül szembe Népszövetség tanácsülésén Waldemar a litván külügyminiszterrel. A folyosón az újságírók megkérdezték tőle, hogy mi a véleménye Waldemarról, mire a marsall lakonikusan kijelentette:

— Hát mi véleményem legyen erről a hülyéről? Ne higgyék, hogy tudok. Ez az ember közönséges hülye és a bolondok házában lenne a helye.

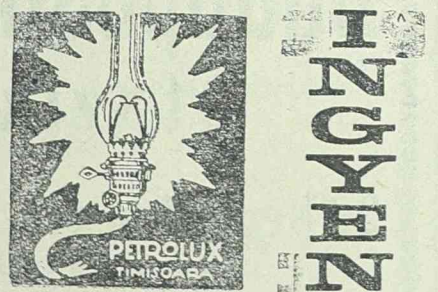
Az újságírók azt hitték, hogy Pilsudszky elragadtatta magát és megkérdezték, hogy nem kifogásolná-e véleményét közreadnák a lapokban. Pilsudszky azt válaszolta, hogy a közlés ellen egyáltalán nincs kifogása, mert ugyanezt megmondta Waldemarról a Népszövetséghez benyújtott beadványában is. Genfben mozdulatlansággal várják a pillanatot, amikor a két államférfi egymással szembe kerül.

A főügyész szintén felmentést kért

Temesvár, december 6.

Tekintélyes dévai orvos állott tegnap vádlottként a temesvári tábla előtt. A dévai törvényszék tiltott mivolt miatt két havi fogházra ítélte. A temesvári ítélőtábla előtt megtartott tárgyaláson az orvos előadta, hogy nála valóban megjelent az asszony akiről megállapította, hogy más állapotban van. Az asszony arra kért tekintettel arra, hogy csak négy hónap előtt szült, végezze el rajta szükséges orvosi beavatkozást. A mivolt után pár napra az asszony meghalt. Sándora Jenő védőbeszédében utalt arra, hogy nincs közvélemény bizonyíték amellyel, hogy az asszony a mivolt következtében halt volna meg. Sőt az orvosokértők vallomása szerint a szerencsétlen asszony gyenge testalkatú nő volt és valószínű, hogy a testi gyengeség következtében halt meg. Ennélfogva a vádló orvos felmentését kérte. A vád nevében Jonescu Alexandru ügyész helyettes utalt arra, hogy közvetlen bizonyíték az orvos bűnössége mellett nincsen és maga is csatlakozott a védő felmentési kérelméhez. A tábla felmentő ítéletet hozott.

— KIENCVEN SZÁZALÉK KISEBBSÉGI VASUTAS MEGBŐVÍTÉSÉRE. Beszámoltunk annak idején arról, hogy a temesvári vasutagazgatóság kerületén működő kisebbségi tisztviselőknél, akik az eddigi vizsgákon nem feleltek meg eléggé, újból román nyelvvizsgát kell tenni. A vizsgák, amelyeket háromszázötven vasuti tisztviselő részét, mosi érték véget. Az eredményt még nem hirdették hivatalosan, annyit azonban már közölték, hogy a vizsgázókna majdnem kilencven százaléka megbukott. Hír szerint ezek közül az idősebbeket nyugdíjazták, fiatalabbakat pedig regáti állásokra helyezik, hogy alkalmas adjanak nekik a román nyelv megtanulására.

„PETROLUX”
csodafény-égőt kaphat,

ha alanti címhez fordul:

„PETROLUX” TIMISOARA,
IV, Str. I. Văcărescu 30.

Vidéki képviselőket keresünk

Ne pazarolja hiába a pénzét
silány utáztatokra...
vásároljon csak valódi

grammofont
KATZKY-nál

Timișoara, Meșcu-u. 10.

Grammofonlemezek nagy
választékban 60 leittől feljebb.